

Lokale, og som søger at holde Orden der, ikke kan have saa skadelige Følger som et Beværtningssted, der er i Gaanden paa en Mand, der kun tager Hensyn til at tiene saameget som muligt og det ved saadanne Midler, som maa anses for at være forkastelige. Hvad der er det Skadelige ved et saadant Beværtningssted, er ikke alene Nydelsen af Brændevin, men ogsaa de mange andre Loffemidler, der anvendes paa et saadant Sted, og som gjøre det i høj Grad forkasteligt og demoraliserende. Det er Onsket om at se Beværtningsstederne i Gaenderne paa Folk, som man har Grund til at antage ville benytte dem paa en ordentlig og skikkelig Maade, der har fremkaldt dette Lovforslag, og det er ikke saa besynderligt, at Kommunalbestyrelserne i Byernes og Befolkningens Interesse tro at kunne virke noget Gaanligt i saa Henseende ved, at det overlades dem at udpege Mænd, som de anse for fuldt vel skikkede til at betroe saadanne i sig selv temmelig farlige Stillinger. Jeg skal ikke skjule, at det jo kan være muligt, at der i Byraadet kan være Mænd, der ved personlige Forbindelser kunne have vanskeligt ved at holde sig fri for at tage personlige Hensyn ved Bortgivelsen af disse Privilegier; men Løvens i Loven er det paa ingen mulig Maade, og jeg tror, at man dømmes meget haardt og ubillig, ja jeg kan sige meget urigtig, naar man tror, at Hensigten med Loven har været den, for Byraadene at erhverve en Leilighed til at bortgive til deres Venner, Frænder og Familie disse Bevillinger. Det har der fuldstændig sikkert ikke været Tale om. Jeg tror, at man, som sagt, maa respektere enhver Bestræbelse for at naae det vigtige Maal, som man har sat sig her, og man maa ikke paa Forhaand tro, at Bevæggrundene til Lovforslagets Fremkomst have været andre, end de give sig ud for at være. Jeg kan derfor overmaade godt gaa ind paa den Lante, at det vilde være en Forbedring, som man uden stor Betænkning kunde gaa ind paa, dersom man fra at være nødsaget, som man nu er, til at give denne Slags Bevillinger til den Første, der melder sig, vil lade det bero paa Kommunalbestyrelsernes Afgjørelse, hvem Bevillingerne skulle betros til. Jeg vil imidlertid ikke dermed sige, at det er den eneste mulige Maade, hvorpaa man kan naae det Maal, hvortil man stræber, thi man kan ogsaa naae det paa andre Maader. Jeg vil saaledes ikke tilbageholde den Mening, at jeg er enig i de Udtalelser, der ere faldne fra et Par ærede Medlemmer her i Salen, og som indeholdt det Samme, jeg selv har udtalt i det andet Thing som det, der for mig ialtfald vilde være noget mere tiltalende, det nemlig, gennem almindelige Regler i Vedtægterne at søge at naae det samme Maal. Det er altid noget mere tiltrækkende, naar det ikke er det personlige Skjøn, den personlige Bedømmelse, der skal afgjøre Vilkaarene for de Enkelte, men det er almindelige, for Alle gjældende

Regler, der ere det Afgjørende. At man, hvad enten man vælger den ene eller den anden Maade, ikke naaer til noget absolut Betyrrende, deri kan jeg være meget enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg); men hvilken Lov i det Hele taget giver den Sikkerhed, at man gennem dens Bestemmelser opnaar noget absolut Betyrrende for det Formaal, man tilstræber? Dertil kommer blandt Andet ogsaa det, om Loven bliver opfattet i den Mand, hvori den er given, og om den bliver benyttet med Samvittighedsfuldhed og Interesse i og for sig. Hvis det ikke sker, vil ingen Foranstaltning være tilstrækkelig til at betrygge det Formaal, man tilstræber. Nu vil jeg gjerne tilføje, at der er flere Vanskeligheder forbundet med at fikke en betryggende Gjennemførelse af et Lovforslag, der gaar i den her foreliggende Retning. Der skal en overordentlig Navvaagenhed til, et stærkere Polititilsyn og en større Styrke, end der i Virkeligheden er tilstede. Da man i 1857 gik til at give Næringsfrihed for disse Næringsbrug i Kjøbstæderne, gjorde man det i Modsetning til Landet, fordi man antog, at man i Kjøbstæderne lettere vilde være istand til at opnaa Polititilsyn end paa Landet. Det har viist sig, at Forudsætningen ikke er slaaet til, og Klager lyde nu rundt omkring fra over, at det store Antal af Værtshushold og Udskjeningssteder har ført til Uordener paa Værtshusene, til en tiltagende Nydelse af spirituose Drikke osv. Noget er der jo gjort i Mellemtiden for at raade Bod derpaa, nemlig dels ved Loven af 1870 og dels ved Loven af 1873. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (L. Nielsen) ønskede, at jeg skulde give Oplysninger om, i hvilket Omfang disse Love vare benyttede omkring i Landet. Det er jeg i det Enkelte ikke istand til at oplyse; jeg kan kun sige, at de ikke ere blevne benyttede saa meget, som jeg tror, at man kunde have ventet, og jeg vil ogsaa sige, at Virkningerne af Loven af 1873 først ere indtraadte lidt efter lidt og saa sent, at det har viist sig at være en temmelig utilfredsstillende Bet, ad hvilken man i denne Lov har søgt at begrænse Antallet af Værtshusholde. Jeg er forresten, som jeg bemærkede før, enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (L. Nielsen) saavel som ogsaa med det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerålev) i Meget af det, de sagde. Kun med Hensyn til en Bemærkning fra det førstnævnte ærede Medlem maa jeg dog ytre dette, et det ikke er gennem de kommunale Vedtægter, at man træffer saadanne Foranstaltninger som dem, han paapegede, nemlig Foranstaltninger, sigtende til at forbyde, at der maa udskjenkes Brændevin til umyndige eller mindre-aarige Personer eller til allerede iforveien berusede Personer. Dette sker gennem Politivedtægter, og det kan ske efter den nu bestaaende Lovgivning; men Sagen er den, at det er meget vanskeligt at